

A l'escola a peu Camí escolar de Can Capes Col·legi La Milagrosa

COL·LEGI LA MILAGROSA

Dades de contacte

Adreça: carrer de la Semolera, 16

Telèfon 971 421 063

A/e info.lmp@fundev.org

www.lamilagrosapalma.es

1. EL CAMÍ ESCOLAR

És un itinerari senyalitzat i segur que poden seguir el nins i nines en els trajectes d'anada i tornada d l'escola. El camí té un origen (un o diversos punts de partida) i un final del trajecte, que sempre és el centre escolar.

Això vol dir que els infants van tots sols a peu pel carrer o amb companys de diferents edats per l'itinerari que té les condicions de més seguretat. També poden anar acompanyats d'altres persones adultes de la seva pròpia família o persones voluntàries, que participen en els acompanyaments.

En termes generals, a totes les ciutats europees, i Palma no n'és una excepció, ha disminuït la presència d'infants al carrer a partir de l'ús generalitzat del cotxe i el deteriorament de l'espai urbà com a espai de convivència ciutadana. Encara que a partir dels 8 anys els nins i nines tenen la capacitat per a moure's tots sols per la ciutat, a la pràctica no ho fan. Les actituds parentals de protecció no afavoreixen l'autonomia dels infants i, de fet, la majoria mai no van tots sols a l'escola, sinó que hi solen anar acompanyats d'una persona adulta. En el 70% dels casos són els pares i les mares qui fan els acompanyaments.¹

D'altra banda, caminar és una activitat saludable², la manera més senzilla de fer esport perquè incorpora l'exercici físic d'una forma natural i quotidiana. Anar a peu, a més a més, és econòmic, ecològic i ràpid, sobretot en els desplaçaments curts.

¹ Audi Atitudes "Los niños, las ciudades y la seguridad vial: una visión a partir de la investigación" (2009)

² Segons l'Enquesta Nacional de Salut 2011-2012 per a la població infanto-juvenil (2 a 17 anys), un 26 dels infants i joves de Balears tenen sobrepès i un 9% obès, 7 punts per sobre de la mitjana estatal.

Antecedents

A Europa són iniciatives que neixen als països nòrdics i que s'han estès sobretot a Itàlia entorn del moviment “La citta dei bambini” (1991), projecte que inspira el pedagog Francesco Tonucci. Un dels primers projectes tenia com a objectiu retornar l'autonomia als infants en el procés d' anar i tornar de l'escola: “A scuola ci andiamo da soli”.

A França i als països francòfons aquestes experiències reben el nom genèric de *Pedibus*, a tall d'exemple, només a la zona de *Grand Lyon* s'han desenvolupat 152 línies de *Pedibus* des de l'any 2007. A la Gran Bretanya es coneix com a *walking bus* i a Alemanya com a *Schulwegbegleitu*.

A l'Estat espanyol, aquesta iniciativa ha estat promoguda sobretot a Barcelona, quan en el curs escolar 2012-2013 ja hi havia 44 camins escolars. També s'ha aplicat a altres ciutats com Saragossa o Segòvia..

A Palma el primer camí escolar que s'ha posat en marxa és el de Son Gotleu, camí que encercla tots els centres educatius del barri: CEIP Gabriel Vallseca, Corpus Christi, CEIP Joan Capó, Escoleta Sant Josep Obrer i CEIP Es Pont.

En principi, el Col·legi La Milagrosa formava part del camí escolar de Son Gotleu per la participació a la Comissió Educativa de Son Gotleu, però la dimensió del centre i la localització a la barriada de Can Capes, d'on prové la major part de l'alumnat, va evidenciar la conveniència de treballar sobre una ruta alternativa .

L'Ajuntament de Palma promou en el Pla de Mobilitat Sostenible (PMUS) els camins escolars com una de les mesures per impulsar hàbits de mobilitat més sostenibles i segurs a través de la participació, conscienciació i informació.

2. OBJECTIUS DEL CAMÍ ESCOLAR

Objectius generals:

- Afavorir una mobilitat sostenible i la mobilitat a peu per la ciutat
- Facilitar la mobilitat autònoma dels nins i nines en els seus trajectes escolars
- Millorar la qualitat de vida dels infants i les seves famílies

Objectius específics:

- Millorar el coneixement del barri
- Millorar la capacitat d'orientació.
- Identificar les situacions de perill/ seguretat viària
- Assolir hàbits de vida més saludables
- Reduir la congestió dels vehicles

3. QUI PARTICIPA EN EL CAMÍ ESCOLAR

Els infants

La població diana és l'alumnat del cicle superior de l'educació primària (cinquè i sisè), si bé es considera que a partir dels 8 anys poden començar a anar tots sols a l'escola, i tenen capacitats per identificar els perills de la via pública.

Amb l'alumnat de cursos superiors (ESO) també es pot treballar com a col·laboradors "naturals" que acompanyen els més petits.

Les famílies

La participació de les famílies es pot canalitzar a través de les AMIPA, però el projecte de camí escolar s'adreça a totes les famílies de l'escola, siguin membres de l'associació o no.

La participació de les famílies pot tenir diferents nivells: com a acompanyants voluntaris als desplaçaments, en la valoració de la seguretat dels itineraris o simplement com a usuaris dels itineraris, ja que als seus desplaçaments a peu es beneficiaran de les millores de l'entorn urbà i de la percepció de seguretat

El centre educatiu

És important que els objectius del camí escolar es puguin incorporar a les àrees curriculars i que es puguin posar en marxa dinàmiques participatives a la fase de diagnòstic i disseny del projecte amb els infants (treball d'aula, coneixement de l'entorn...).

El centre escolar ha de tenir un paper actiu a les diferents fases i propostes del projecte, a l'hora de contestar les enquestes, a les accions de divulgació a les famílies, a la posada en marxa d'activitats educatives...

Les associacions i establiments del barri

Es parteix del supòsit que una mobilitat sostenible afavoreix a tots els veïns i veïnades del barri. És convenient fer partícips les associacions del barri i també els establiments (comerços, oficines, apotecaries...) que es trobin a peu del camí escolar com a col·laboradors del projecte. És el que algunes iniciatives anomenen **comerç amic**.

S'ha identificat en el barri l'Associació de Veïns de Can Capes i també diversos negocis i establiments comercials, que podrien formar part del projecte

L'administració municipal

Diverses àrees i serveis de l'Ajuntament de Palma estan implicats en el Camí Escolar

Àrees	Personal tècnic	Telèfon	A/e
Educació, Família, Majors i Immigració	Llorenç Coll, Tècnic en Intervenció Socioeducativa	661 205 655	collet14@gmail.com
	Margalida Simonet, Tècnica del Servei de Família	971 228 756 ext. 7723	
Seguretat Ciutadana	Joan Clar Tècnic en Intervenció Socipolicial	971 225 518	jfclar@pol.palma.es
	Andreu Ferrà Oficial del Departament d'Educació Viària	971 22 55 00 ext. 2027	aferra@pol.palma.es
Mobilitat	Mateu Maimó Rosselló Cap de Secció de Senyalització	971 225 522 ext. 2415	maimo@mob.palma.es
	José Manuel Mira ITOP-Cap de la UT d'Inspecció	971 225 522 ext. 2408	jmira@mob.palma.es
Infraestructures	Alicia Caldenty Cap de Secció de Vialitat	971 764 800 Ext. 5141	acaldenty@palma.es

4. EL COL·LEGI LA MILAGROSA

Centre educatiu concertat de règim general amb tres nivells educatius infantil, primària i secundària, integrat a la Fundació Vicenciana. Ubicat a la barriada de Can Capes té el seu origen a finals del segle XIX.

En el curs 2014/2015 el centre compta amb un total d'uns 700 alumnes distribuïts en 6 aules d'educació infantil, 12 aules d'educació primària, 8 aules d'educació secundària i 2 aules de diversificació curricular.

Nivells educatius	Alumnes
Infantil	154
Primària	318
ESO	225
TOTAL	697

L'horari és de jornada continuada els mesos de setembre i juny, de 9h a 14h. La resta del curs, els mesos d'octubre a maig, la jornada es divideix en dos períodes lectius:

Infantil i Primària

Matins

Dilluns, dimecres i divendres ³	de 9h a 12h
Dimarts i dijous	de 9h a 13h

Horabaixes

Dilluns, dimarts, dimecres i dijous	de 15h a 17h
-------------------------------------	--------------

Els divendres horabaixa no hi ha classe

ESO

En general, l'entrada és a les 8h i les sortides es reparteixen entre les 14h i les 15h, a excepció dels divendres que les classes s'acaben a les 13h.

L'escola ofereix un servei d'aula matinera a aquelles famílies que pel seu horari laboral o personal tenen la necessitat de deixar els fills abans de les 9'00h, tant de forma continuada com dies determinats. Es tracta d'un servei d'horari flexible entre les 7'30h i les 9'00h. També ofereix la possibilitat als més petits de poder quedar de les 17h fins les 18h amb el servei de permanència.

El Col·legi La Milagrosa ha designat un referent per al projecte (Biel Pujol, cap d'estudis d'ESO) i que també participa a la Comissió Educativa de Son Gotleu en representació del centre.

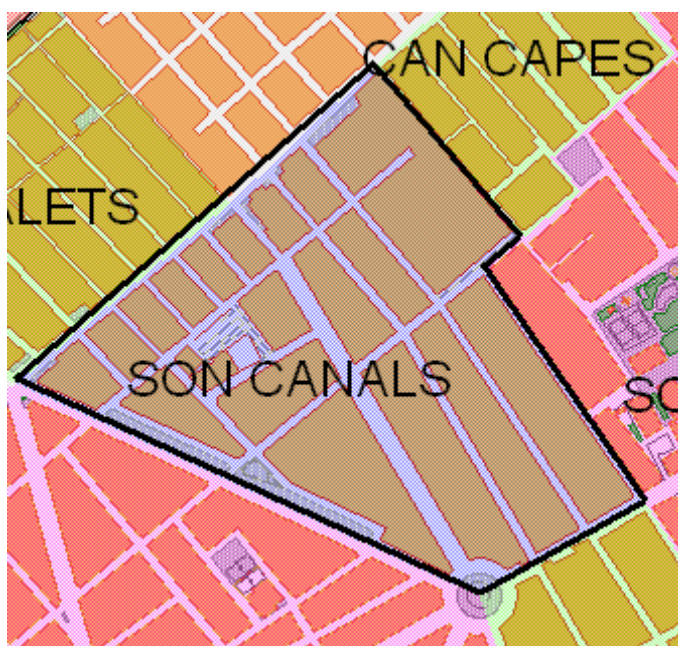
³ Aquests tres dies es fan activitats extraescolars de 12 a 13h.

5. FASES DEL PROJECTE

El projecte de camí escolar de Can Capes s'ha executat en diferents fases i cursos escolars. En la seva globalitat no s'implementaria fins al proper curs 2014/2015.

5.1. ANÀLISI DE L'ESPAI PÚBLIC

a. La barriada de Can Capes / Son Canals

Encara que l'anomenem de manera genèrica camí escolar de Can Capes segons la divisió estadística per barris correspondria a Son Canals i Can Capes.

Ambdós barris se situen en el districte de Llevant a l'est del carrer d'Aragó. D'una banda, i en direcció a la via de cintura, trobem Can Capes i de l'altra, Son Canals, delimitat pel carrer de Josep Darder metge.

L'any 1885 Can Capes ja estava considerat un llogaret que agafa el nom d'un hort situat a la barriada. Aleshores aquest petit nucli estava format per habitatges unifamiliars, que tenien una alçada màxima d'un pis. Com a altres zones de Palma durant la dècada dels 60 canvia la tipologia arquitectònica i les cases se substitueixen per finques de pisos per poder absorbir el creixement demogràfic de la ciutat.

Son Canals també rep el nom d'una finca. A principis del segle XX la proximitat de zones industrialitzades de la carretera d'Inca afavorí la construcció d'un petit nucli d'unes cent cases. El Pla Calvet va impulsar la parcel·lació de la zona i l'any 1942 s'hi va construir el camp de futbol de l'Atlètic Balears, esbucats en els anys 60 per obrir espai a les noves construccions.

El Col·legi de La Milagrosa s'ubica al carrer de la Semolera, entre les dues barriades, carrer estret, amb cases de planta i primer pis, de tipologia tradicional.

b. Connectivitat a través del transport públic

Les línies 3 i 16 de l'Empresa Municipal de Transports (EMT) tenen aturades al carrer d'Aragó, properes al Col·legi La Milagrosa. La freqüència mitjana de pas en dies feiners oscil·la entre els 8 minuts de la línia 3 i els 15 minuts de la línia 16.

Les famílies que viuen al llarg de l'artèria del carrer d'Aragó, tant en direcció al centre de Palma com en direcció al Pont d'Inca, poden fer ús de les línies d'autobús de l'EMT, que constitueixen una alternativa al vehicle privat.

Disponibilitat d'estacionaments públics

Ni a Can Capes ni a Son Canals s'hi troben aparcaments en superfície al marge de les places que es troben a la via pública. Cal senyalar que pel traçat d'alguns carrers del barri no es possible estacionar en superfície (carrer del Poncir, carrer de la Semolera..) ni tampoc al tram del carrer d'Aragó que correspon als barris de Can Capes i de Son Fortesa.

El carrer d'Aragó té la qualificació de via d'atenció preferent (VAP) per l'alta densitat de circulació i amb l'objectiu de garantir la fluïdesa del trànsit, és objecte d'atenció especial per part de la Policia Local .

5.2. ANÀLISI DE LA MOBILITAT

a. La mobilitat de l'alumnat

Passi de les enquestes de mobilitat

Nivells educatius: 5è i 6è d'educació primària i 1er d'ESO

Nre. d'enquestes: 146

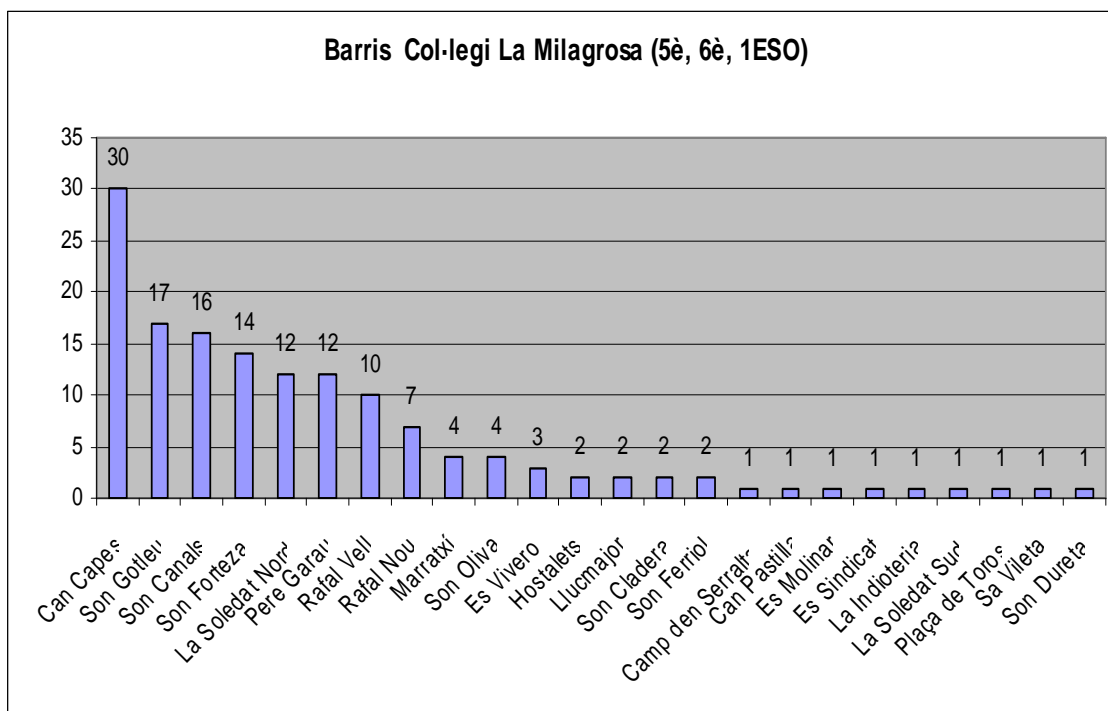
Totes les enquestes s'han contestat en el mes de febrer de 2014 a l'aula. L'exploració estadística de les enquestes ha estat assumida pels serveis municipals

La mostra ha permès conèixer els hàbits dels desplaçaments escolars dels nins i nines, el grau d'autonomia amb què es desplacen, els sistemes de transport que fan servir (vehicle privat, transport col·lectiu, bicicleta, a peu...), la distància que hi ha entre el seu domicili i el centre escolar, la percepció sobre l'itinerari que se segueix ...

Informe de mobilitat

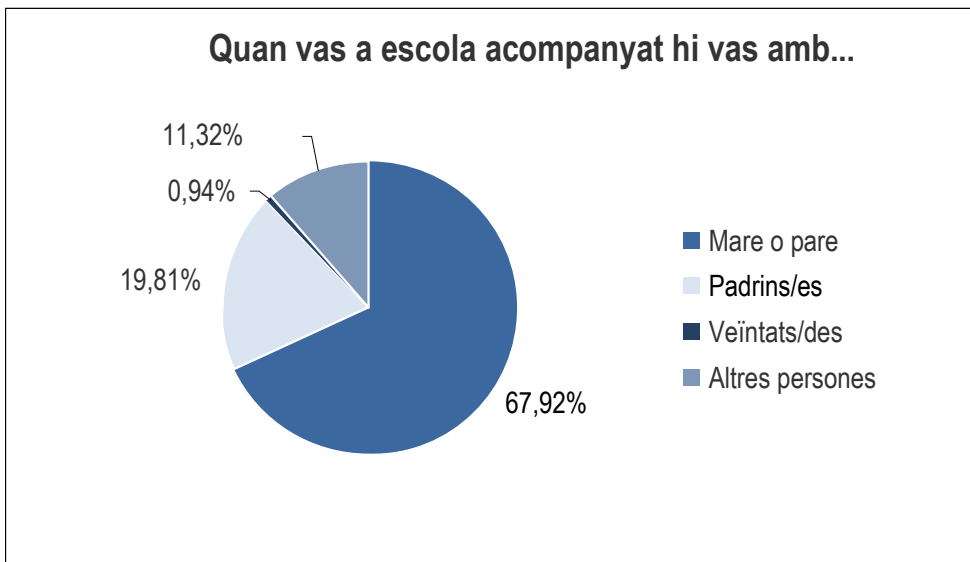
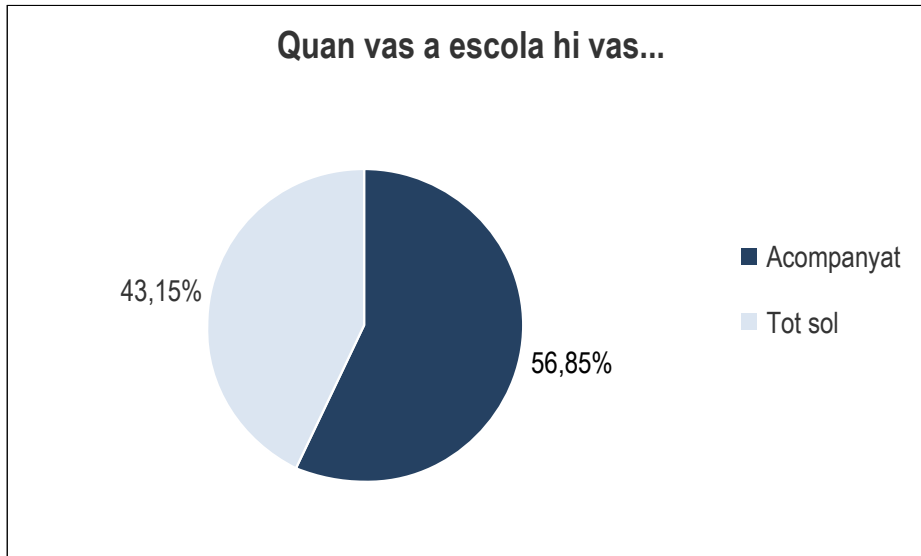
1. Barris de residència

Si bé un percentatge important dels alumnes viuen a barris al voltant del Col·legi La Milagrosa (Can Capes, Son Gotleu, Son Canals, Son Forteza...) un dels aspectes que cal considerar és la dispersió territorial dels alumnes. De fet es detecten infants residents a 22 barriades diferent i a 2 municipis fora de Palma.

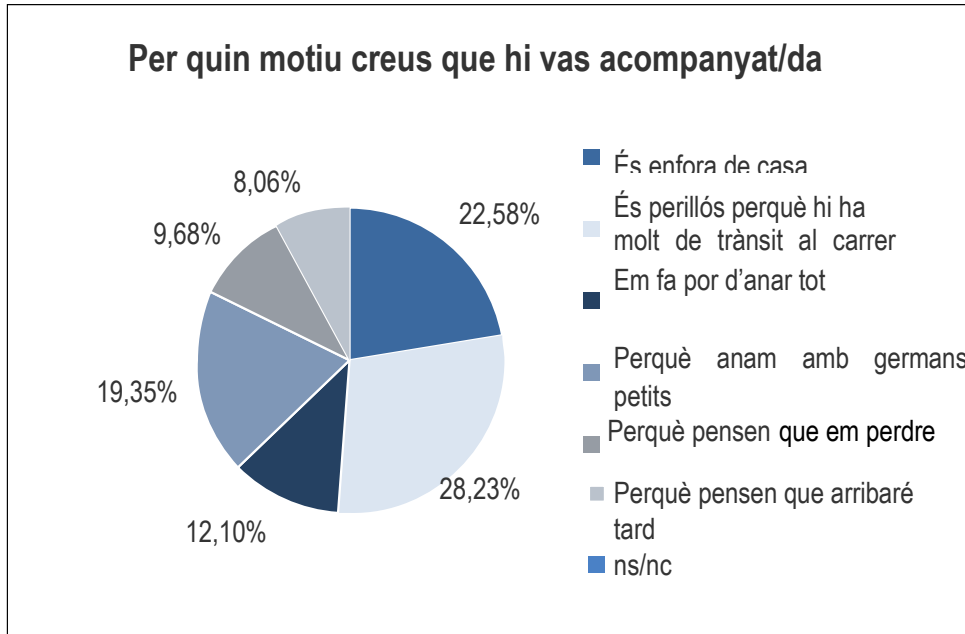
2. Grau d'autonomia en els desplaçaments

Només un 43,15% dels alumnes es desplacen sols al centre escolar, la resta hi acut acompanyat d'una persona adulta. Pel que fa a les relacions que s'estableixen en els acompanyaments s'observa una elevada dependència en aquesta tasca del pare o la mare. En segon lloc, destaca la col·laboració dels padrins o les padrines.

3. Motiu de l'acompanyament

Encara que no hi hagi un valor predominant s'observen tres motius que justifiquen que l'infant no faci sol el desplaçament: és perillós a causa del trànsit (28'23%), és enfora (22'58%) i es desplacen amb germans més petits (19'35%)

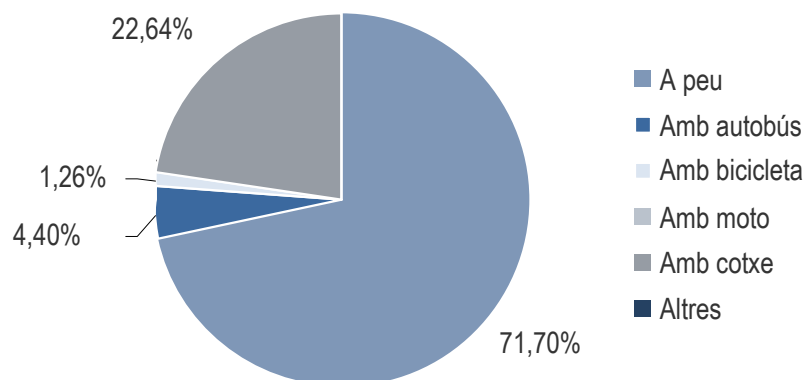

4. Sistema de transport utilitzat a les anades i les tornades

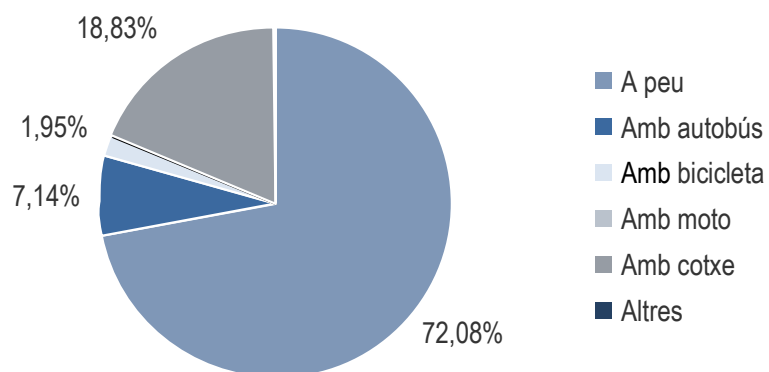
Destaca d'una manera positiva que tres quartes part dels alumnes enquestats, un 71'70% es desplacen a peu, mentre que només un 22'64% a l'anada i un 18'83% a la tornada fan un ús del vehicle privat. Encara que s'observen algunes diferències entre l'anada i la tornada el percentatge que fa ús del cotxe i de l'autobús és gairabé idèntic (27% i 26%) i s'explica per la llunyania d'alguns dels barris de residència que fa imprescindible haver d'utilitzar transport col·lectiu o privat. La utilització de sistemes de transport alternatiu, com la bicicleta, és residual.

Aquesta distribució és gairebé un reflex del gràfic del punt 6è (Temps invertit) en què queda recollit com una quarta part dels alumnes necessiten manco de 15 minuts per fer el trajecte entre casa seva i l'escola.

Quin sistema de transport utilitzes per anar

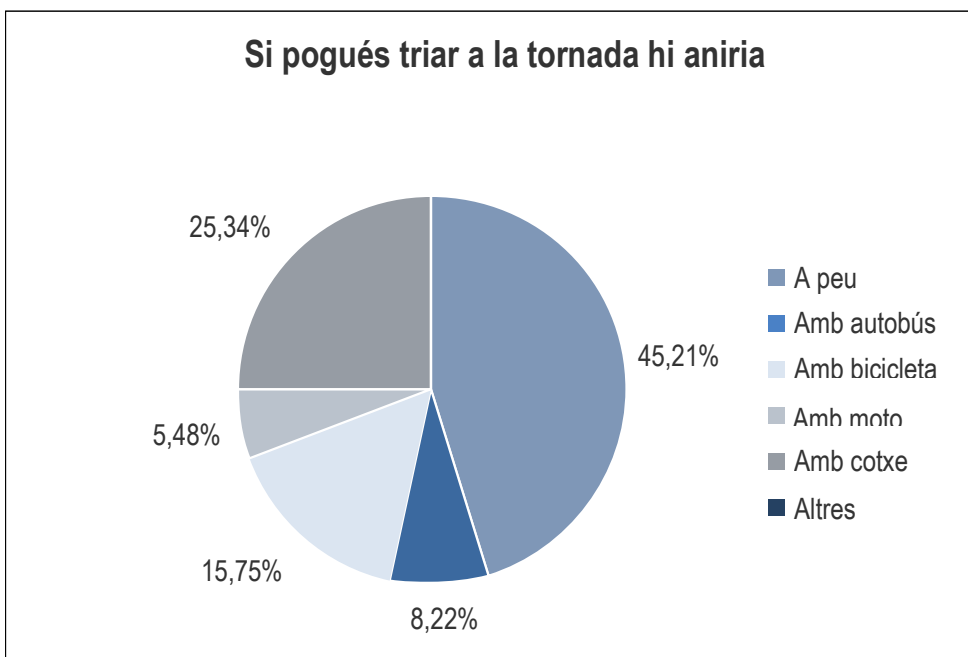
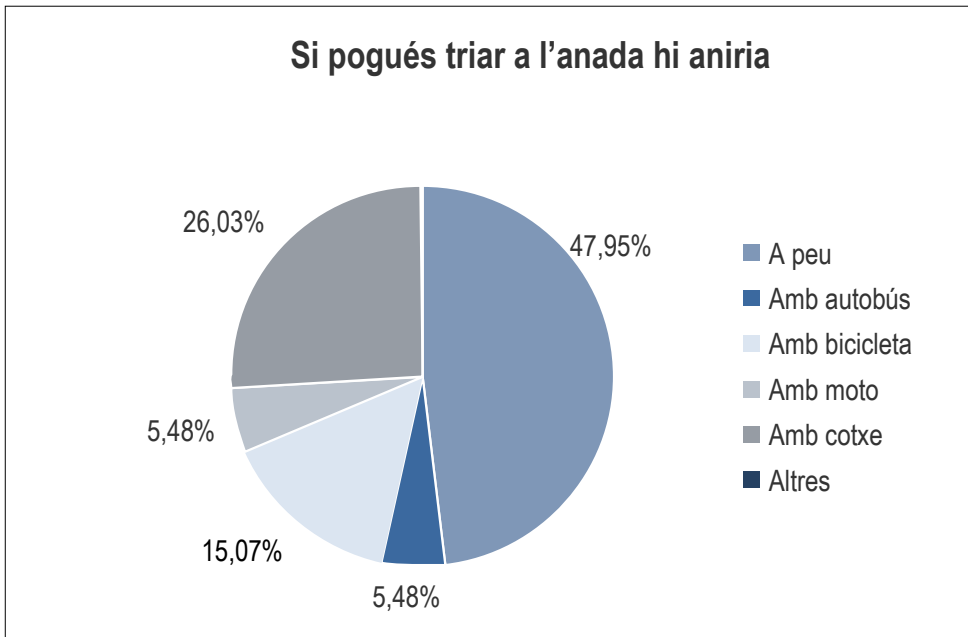

Quin sistema de transport utilitzes per tornar

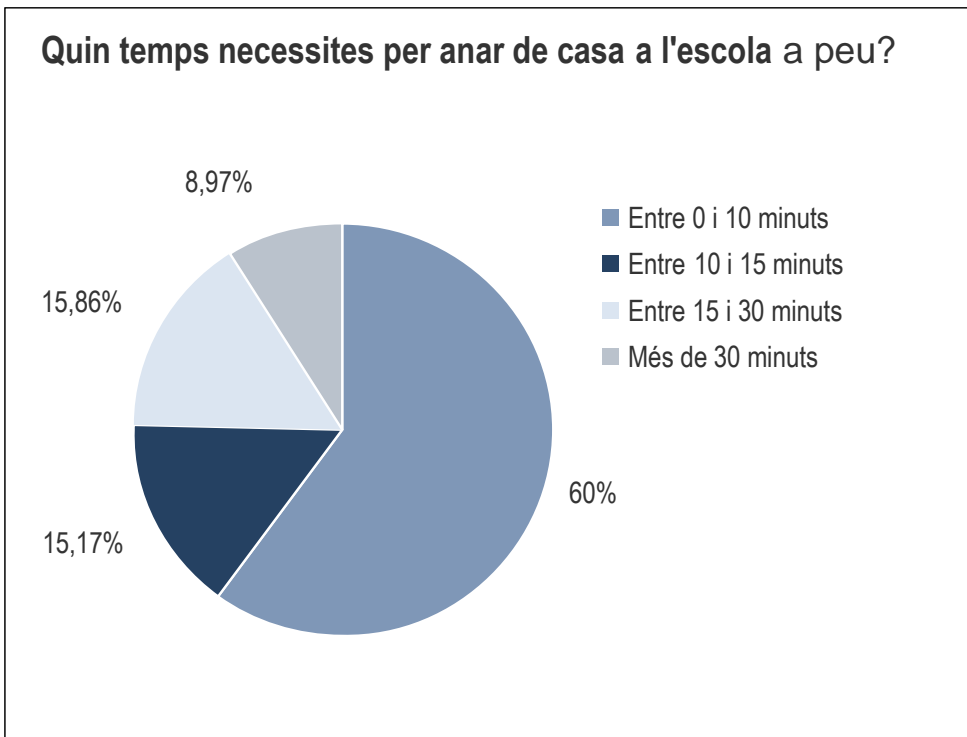
5. Sistema de desplaçament desitjat a les anades i les tornades

En relació al sistema de desplaçament desitjat respecte als desplaçaments reals s'observen tendències diferents. D'una banda minva el percentatge que com a primera opció continuaria anant a peu, encara que aquesta és l'opció majoritària (47'95% anada, 45'21% tornada) i ascendeix, si bé lleugerament, els infants que voldrien fer ús del cotxe. A un 15% dels alumnes els agradaria poder utilitzar la bicicleta, quan el percentatge que en fan ús no arriba al 2%.

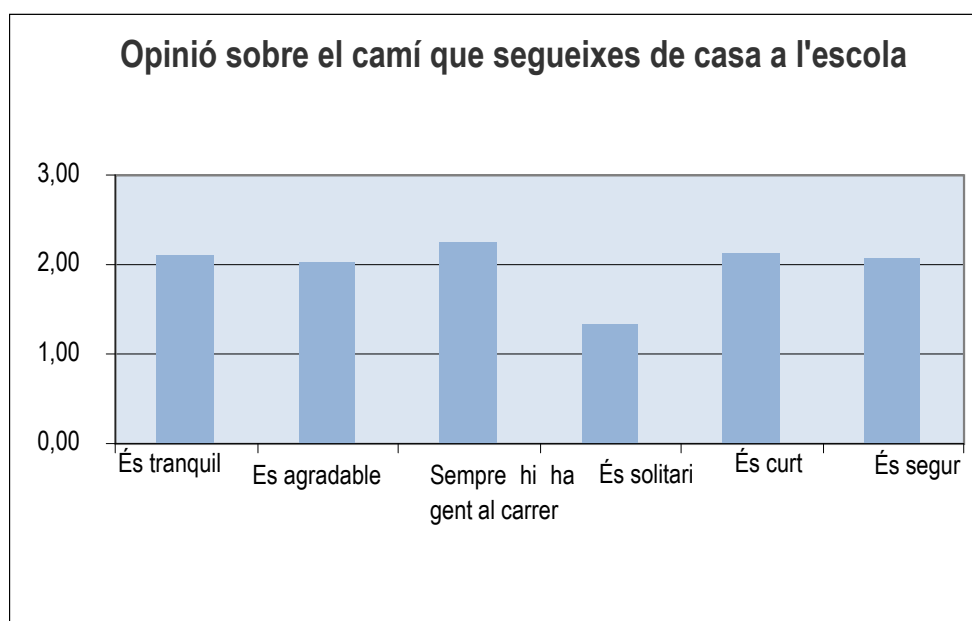
6. Temps invertit en el desplaçaments

La majoria dels alumnes tenen fixada la seva residència a poca distància del Col·legi La Milagrosa, dada que explica que el 60% hagin de menester menys de 10 minuts en el recorregut i un 15,17% entre 10 i 15 minuts. Si analitzam la resta de dades observam com un 15,86% entre 15 i 30 minuts, finalment un 9% necessita més de 30 minuts. Aquest grup és el que ha de fer ús del cotxe i de l'autobús atesa la llunyania del domicili familiar respecte al centre escolar.

7. Valoració i percepció del recorregut

En general els alumnes enquestats no tenen una percepció negativa de l'entorn.

c. Principals conclusions de l'informe de mobilitat

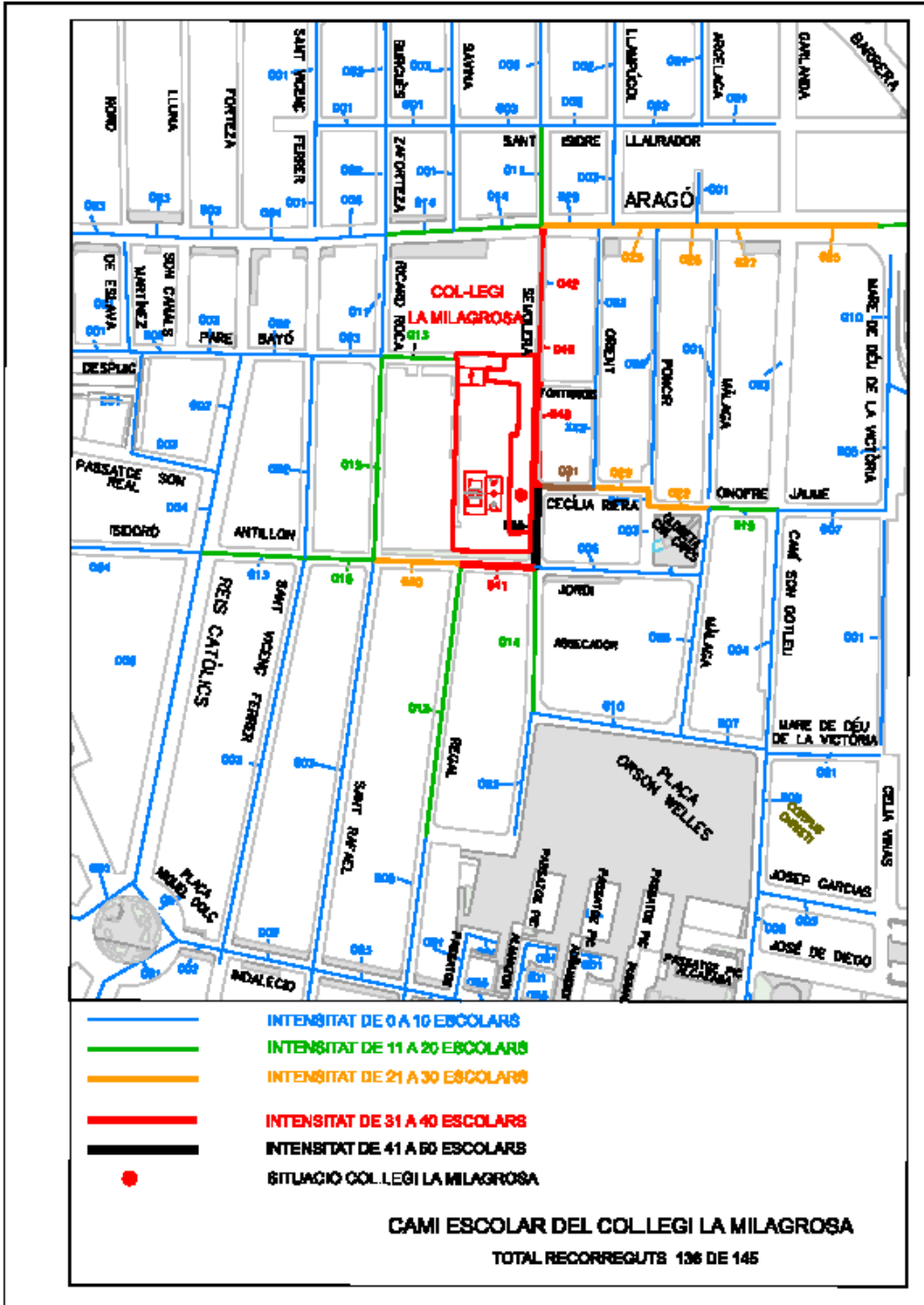
- ♣ Alta concentració residencial a barris propers al mateix temps que es dona una dispersió territorial, amb alumnes residents a 22 barriades diferents i a 2 municipis fora de Palma
- ♣ Només un 43,15% dels alumnes es desplacen sols al centre escolar, la resta hi acut acompanyat d'una persona adulta
- ♣ Majoritàriament són el pare o la mare qui fan els acompanyaments (67,92% dels casos)
- ♣ Els acompanyaments es justifiquen per la perillositat a causa del trànsit (28'23%), la llunyania del centre (22'58%) i la presència de germans més petits (19'35%)
- ♣ Alta mobilitat a peu: un 71'70% es desplacen a peu, i només un 22'64% fan ús del vehicle privat
- ♣ Un 60% dels alumnes han de menester manco de 10 minuts en el trajecte de casa seva a

d. Localització dels itineraris seguits per l'alumnat

Paral·lelament a les enquestes els alumnes han dibuixat el recorregut que segueixen de casa a l'escola i, llavors, el departament de Mobilitat ha grafiat els resultats segons la intensitat de pas (entre 0-10, entre 11 - 20, entre 21 - 30, entre 31 - 40 i entre 41- 50)

- ♣ Intensitat de pas de 41 a 50 alumnes (en color negre): tram del carrer de la Semolera, des de l'escola fins a la cantonada amb carrer d'Aragó
- ♣ Intensitat de pas de 31 a 40 alumnes (en color vermell): tram del carrer de la Semolera i del carrer d'Isidoro Antillón
- ♣ Intensitat de pas de 21 i 30 alumnes (en color ocre): tram del carrer d'Aragó, del carrer de Cecília Riera i del carrer d'Isidoro Antillón
- ♣ Intensitat de pas d'11 a 20 alumnes (en color verd): trams del carrer d'Aragó, del carrer del Regal, del carrer de la Semolera fins el parc d'Orson Welles, del carrer d'Onofre Jaume, del carrer d'Isidoro Antillón i del carrer de Sant Rafael

Tota la resta de carrers registren fluxos de pas inferiors al 10 alumnes (color blau)

5.3. PLANIFICACIÓ DEL CAMÍ ESCOLAR

a. Treball de camp

Una vegada conclosa la fase d'anàlisi de la mobilitat i l'observació de l'espai públic es formula una primera proposta de camí escolar, tot tenint en compte la densitat de pas, la morfologia urbana, la intensitat del trànsit rodat...

El personal tècnic del projecte fa una visita de camp (20/05/2015) que coincideix amb l'horari d'entrada al centre. En aquesta visita també es recullen aportacions d'informadors claus (professorat, policia de barri). Les visites es repeteixen en diferent dies i hores.

Accés al Col·legi la Milagrosa

Tall puntual del trànsit rodat en el tram de carrer comprès entre el carrer d'Isidoro Antillon i l'entrada del centre. Es col·loca una tanca protectora que converteix aquest tram de carrer en un vial de vianants. No hi ha una responsabilitat assignada sinó que de manera espontània la col·loquen i la retiren professorat, pares i mares o alumnes.

La intensitat de trànsit rodat a l'hora de les entrades i sortides és baixa. Les famílies que accedeixen a l'escola amb vehicle privat tenen dos llocs d'aturada, a pocs metres de l'entrada

- cantonada del carrer de Cecília Riera/ carrer de la Semolera
- cantonada d'Isidoro Antillón/ carrer de la Semolera

Cobertura de les entrades i sortides dels centres educatius per part de la policia local

Segons la planificació de la cobertura dels centres escolars el Col·legi La Milagrosa té la classificació C , que significa que només es cobreix ocasionalment

Carrer de la Semolera

Tram comprès entre el carrer de Cecília Riera i el carrer d'Aragó

- ♣ Pas de vianants amb reductor de la velocitat i voravia amb orella davant la porta d'accés
- ♣ Senyalització vertical de pas de vianants, però col·locada en sentit contrari a la circulació de vehicles.
- ♣ No hi ha cap senyal d'avertiment de perill per la presència d'infants
- ♣ Carrer estret amb forquilles protectores a la voravia i sense places d'estacionament de vehicles
- ♣ Contenedors de fems encaixats a la voravia que obstaculitzen el pas de les persones vianants
- ♣ La majoria dels que transiten, ho fan per enmig del carrer
- ♣ Semàfor per incorporar-se en vehicle al carrer d'Aragó

Tram entre el carrer d'Isidoro Antillón i el Parc d'Orson Welles

- ♣ Tram ample ja que és una zona d'urbanització recent. Les voravies tenen una amplària superior als 4 metres.

Carrer d'Isidoro Antillón

- ♣ Trànsit de vehicles en direcció al carrer dels Reis Catòlics
- ♣ Àrea enjardinada i assolellada en el lateral del Col·legi La Milagrosa. El jardí està cuidat, però no és net, conseqüència dels nombrosos excrements dels cans
- ♣ Obstacles que poden dificultar la visibilitat dels infants en els passos de vianants (vehicles estacionats, contenidors...)

Carrer de Ricard Roca en direcció al carrer d'Aragó

- ♣ Un dels laterals són habitatges de planta baixa o planta baixa i primer pis i l'altre, un mur de tancament d'un solar

Es descarta aquest carrer per l'isolament i perquè és paral·lel al carrer de la Semoiera, eix principal del camí escolar

Carrer d'Aragó

- ♣ Alt flux de trànsit
- ♣ Voravies molt estretes que gairebé no permeten que dues persones caminin paral·lelament

Es descarta que el carrer d'Aragó formi part del camí escolar atès que no compleix prou condicions per garantir la seguretat dels escolars, malgrat la intensitat de pas registrada (de 21 a 30 alumnes en alguns trams).

Carrer de Cecília Riera / Carrer d'Onofre Jaume

- ♣ Estacionament de vehicles a banda i banda del carrer
- ♣ Obstacles que poden dificultar la mobilitat (faroles, vehicles estacionats damunt el pas de vianants...)
- ♣ La continuïtat de pas fins a la glorieta de Can Capes i, posteriorment el carrer Onofre Jaume es fa a través d'un pas de vianants. A partir d'aquest indret es detecta una major ocupació de les plantes baixes en activitats comercials o de serveis

Camí de Son Gotleu

- ♣ Si bé registra una intensitat menor que el carrers paral·lels (carrer de Màlaga, carrer de la Mare de Déu de la Victòria) s'ha valorat la configuració del carrer amb habitatges i plantes baixes ocupades per serveis i comerços, però sobre-

tot la comunicació amb el carrer d'Aragó. En aquest punt s'eixampla la voravia (més de 10 metres) i coincideix amb un pas semafòric i l'aturada de la línia de l'EMT.

Carrer Mare de Déu de la Victòria

- ♣ Es descarta aquest carrer perquè coincideix amb un àrea despoblada, amb molt baixa densitat d'habitatges, i perquè enllaça amb l'autovia. Aquest vial és utilitzat per les famílies que es desplacen en vehicle privat tant al Col·legi La Milagrosa com als centres educatius de Son Gotleu (CEIP Gabriel Vallseca i Corpus Christi)

Carrer del Regal

- ♣ Estacionament de vehicles a cada banda del carrer
- ♣ Voravies estretes i obstacles per a la visibilitat, entre ells la proximitat dels vehicles estacionats

Es descarta que el carrer del Regal formi part del camí escolar ja que per l'amplada de les voravies es millor dirigir el pas al carrer de la Semolera

b. Proposta de camí escolar

El camí escolar de Can Capes s'estructura a partir del carrer de la Semolera, l'eix central i a partir del qual es defineixen tres punts d'inici:

- **Punt 1. Carrer dels Reis Catòlics/ cantonada d'Isidor Antillón** que recull els infants que provenen a peu dels barris com Pere Garau, Hostalets... però també poden recollir els que vénen amb cotxe des del carrer dels Reis Catòlics
- **Punt 2. Parc d'Orson Welles**, per als infants que provenen directament de Son Gotleu i la Soledat Nord
- **Punt 3. Carrer d'Aragó** cantonada amb el camí de Son Gotleu per als infants provinents de Son Fortesa, Son Fuster...És l'únic punt del carrer d'Aragó que per l'amplada permet un punt d'inici, ja que coincideix amb un pas de vianants semaforitzat.

Aquest continua a través del camí de Son Gotleu intersecció amb el carrer d'Onofre Jaume i el carrer de Cecília Riera fins al carrer de la Semolera

En total la intervenció a l'espai públic abraça un perímetre entorn a l'escola de 1053 metres i els carrers següents:

- ♣ Carrer de la Semolera
- ♣ Carrer de Cecília Riera
- ♣ Carrer d'Onofre Jaume
- ♣ Camí de Son Gotleu
- ♣ Carrer d'Isidoro Antillón

c. Actuacions tècniques

Mesures que tenen per objecte millorar la seguretat vial i l'accessibilitat

Actuació	Localització	Àrea responsable
Senyalització horitzontal de passos de vianants, en una amplada de 3 metres	Carrer de Jordi núm.1, cantonada amb el carrer de Semolera	Mobilitat
	Carrer de Sant Rafael núm.161, cantonada amb el carrer d' Isidoro Antillón	
	Carrer de Sant Vicenç Ferrer núm.100, cantonada amb el carrer d'Isidoro Antillón	
	Carrer de Màlaga núm.24, cantonada amb el carrer d' Onofre Jaume	
Revisió i repintat dels passos de vianants	Tots els que conformen la ruta	Mobilitat
Adaptació i rebaixa de voreres,	A tots els passos de vianants esmentats en el punt anterior	Infraestructures - Vialitat
Reparació de l'estat del paviment de les voravies	A diferents punts	Infraestructures - Vialitat
Reparació de la voravia pel trasllat dels contenidors	Carrer de la Semolera	Infraestructures - Vialitat
Trasllat dels contenidors d'EMAYA	Carrer Sant Rafael, cantonada amb el carrer d'Isidoro Antillón per a millorar la visibilitat en el pas de vianants	EMAYA
	Carrer de la Semolera núm. 2 i núm. 16, ja que constitueixen una barrera que obligava a baixar de la voravia i haver de caminar ben enmig del carrer	
Substitució de reserva d'estacionament de vehicles per reserva d'estacionament de motos	Carrer de Sant Rafel, entre el pas que es proposa i el gual (núm. 161)	Mobilitat
	Carrer de Sant Vicenç Ferrer entre el pas que es proposa i la reserva d'estacionament per a minusvàlids (núm.99)	
Senyalització d'estacionament de motos	Els senyalats en el punt anterior	Mobilitat
Senyalització vertical d'avertiment de perill nins	Plaça d'Orson Welles núm. 8 (senyal en el fanal)	Mobilitat
	Carrer de Cecilia Riera núm. 7 cantonada carrer d'Orient	
Modificació i substitució de senyals	Endarreriment de la senyal de cedi el pas al carrer Sant Vicenç Ferrer, cantonada carrer d'Isidoro Antillón	Mobilitat
	Canvi de direcció de la senyal d'avertiment de perill per la presència d'infants	
Col·locació de pilons per dificultar l'aparcament de vehicles	Carrer d'Isidoro Antillón cantonada amb el carrer de la Semolera	Infraestructures

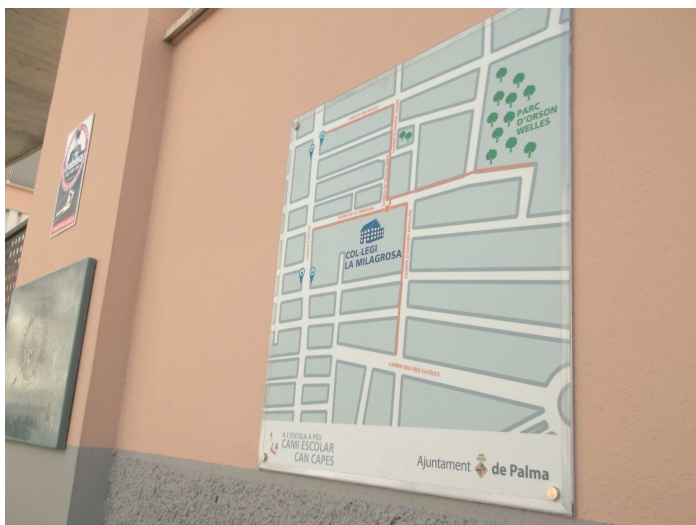
Altres actuacions	Àrea responsable
Campanya informativa d'EMAYA S'informa als veïnats i veïnades del carrer de la Semolera de la reubicació dels contenidors de fems	EMAYA
Reforç de la neteja de la zona enjardinada del carrer d' Isidoro Antillón	Infraestructures – Parcs i Jardins

A EMAYA també es va sol·licitar un reforç de la neteja als trams de camí escolar i una campanya informativa sobre l'ordenança de neteja i residus pel que fa als excrements de mascotes. No es va obtenir resposta a cap de les peticions EMAYA

Mesures que tenen per objecte la senyalització del camí escolar

- ♣ Panell informatiu instal·lat a la porta d'accés al Col·legi La Milagrosa.

- ♣ Marques vials circulars de color taronja que es col·loquen a les voravies a una distància, unes de les altres, d'uns 15 metres aproximadament. Les marques tenen un diàmetre de 20 cm i les que es col·locaran al punt d'inici de 30 cm. Aquesta opció està motivada per les característiques del barri amb poca densitat de pas en el carrers que permet la visibilitat.

5.4..IMPLEMENTACIÓ DEL PROJECTE A L'ESCOLA A PEU

a. Activitats educatives

En relació als infants és clau el conjunt d'accions educatives que es van fer al llarg del curs i que els acosten al camí escolar. Del catàleg d'activitats educatives del Palma Educa , que l'Ajuntament de Palma posa a disposició del centres educatius, al Col·legi La Milagrosa s'han fet les activitats següents:

Educació viària

Durant els cursos 2013/ 2014 i 2014 /2015

Circuit d'educació infantil

Ha fet aquesta activitat l'alumnat de cicle infantil

Total de cursos: 6

Descripció : S'instal·la un parc infantil de trànsit al pati de l'escola per fomentar l'educació vial entre els escolars més petits.

Educació viària al centre

Ha fet aquest activitat tot l'alumnat d'educació primària (de 1er a 6è) i també el de 4art d'ESO

Total de cursos: 8

Descripció: Proposta curricular adequada als diferents nivells per formar els escolars en normes bàsiques de seguretat viària

Primer curs: conèixer la Policia local i les seves funcions

Segon curs: caminar per la teva ciutat, travessar el carrer amb seguretat.

Tercer curs: conèixer els diferents tipus de vies i els hàbits de comportament com a passatger.

Quart curs: conèixer les principals normes viàries i de civisme, i els senyals verticals.

Cinquè curs: conèixer i identificar la resta de senyalització vial.

Sisè curs: conèixer la bicicleta i els seus components, saber circular amb seguretat a la ciutat.

Gimcana de la mobilitat sostenible

Han fet aquesta activitat l'alumnat de 5è i 6è d'educació primària

Dates: febrer i març de 2015

Total de cursos: 4

Descripció: Els alumnes responen a una sèrie de proves i preguntes relacionades amb la mobilitat urbana. Les proves promouran l'observació directa i l'intercanvi d'experiències i opinions amb la gent del barri, a partir de les quals s'elaboraran unes conclusions amb les iniciatives que millorarien la mobilitat de l'entorn

b Activitats divulgatives

Circulars informatives

Circular informativa per a les famílies a principis del curs 2014/2015 i també quan s'engega el camí escolar

Recursos web

Una de les primeres accions divulgatives consisteix en compartir els resultats de l'informe de mobilitat amb la comunitat educativa El Col·legi La Milagrosa ha difós el camí escolar una vegada s'ha posat en marxa a través de la pàgina web del centre.

Veure l'enllaç següent

<http://www.lamilagrosapalma.es/index.php/informacio-general/193-camins-segurs-la-milagrosa>

Presentacions del projecte

Pares i mares

Data: novembre de 2014

Taller informatiu pels pares i mares de cicle superior. La participació al taller va ser molt baixa. Veure power point de suport a la sessió

Professorat

Data: juny de 2014

Presentació del projecte als membres de la comissió de coordinació pedagògica

c. L'inici del camí

S'acorda la data d'inici amb el centre escolar dia 13 de gener de 2015, just després de les vacances escolars. En termes generals, es comença el camí escolar quan tots els agents implicats consideren que es donen les condicions acceptables, quan s'han realitzat les propostes tècniques, les propostes educatives i les propostes de divulgació.

El model de camí escolar que impulsa l'Ajuntament de Palma correspon al de **rutes autònomes** que afavoreixen la mobilitat a peu i l'autonomia dels infants en els desplaçaments escolars. Es promou que els infants a partir de 8 anys puguin anar sols a l'escola mentre que els més petits hi han d'anar acompanyats per una persona adulta (pare, mare, padrins, veïnats.....). El model de rutes autònomes no implica l'absència de supervisió dels menors, sinó que tota la comunitat (mestres, establiments col·laboradors, altres pares i mares....) exerceix una supervisió indirecta.

Una passa prèvia són els **tallers informatius amb l'alumnat de cicle superior**, que per l'edat, tenen les capacitats i habilitats teòriques per desplaçar-se per la ciutat de manera autònoma. Aquests tallers tenen una durada aproximada de 40 minuts i es varen fer les jornades anteriors a la posada en marxa del camí (12/01/2015) En total es varen fer 4 tallers de manera simultània.

En el taller es comenten els resultats dels informes de mobilitat, les obres de millora que s'ha realitzat a l'espai públic i s'assenyalen els avantatges d'anar a peu.

En aquets tallers es van lliurar els distintius per a les motxilles *A l'escola a peu*. Aquest identificador es pot completar amb una tarja amb algunes dades com el nom del centre escolar on està escolaritzat el menor o un telèfon de contacte.

d. Establiments col·laboradors

El projecte de camins escolars de l'Ajuntament de Palma recull la possibilitat que els comerços i altres entitats formin part de la ruta com a establiments col·laboradors. El comerç de proximitat esdevé un punt de referència per als infants que van tots sols, els quals saben que poden acudir-hi i demanar ajuda si es troben amb alguna dificultat.

- ♣ Permetre que cridin per telèfon (a l'escola, a la família....)
- ♣ Donar suport a una incidència o demanda concreta

Quins tipus de dificultats es poden trobar els infants ens els trajectes escolars

- S'han perdut, es troben desorientats
- Han pres mal (una caiguda, una ferida lleu..)
- Es troben indisposats /es
- Se sentin insegur perquè arriben tard, han perdut un objecte el mòbil
- Senten por o desconfiança d'altres persones (persones adultes, companys més grans...)
- Tenen conflictes, disputes...amb altres companys
- Ha plogut i s'han banyat
- Necessiten anar al bany

En aquest projecte s'ha estudiat el teixit comercial del barri, s'han identificat i descartat els tipus d'establiments que s'hi podrien adherir.

Localització	Tipologia d'establiment
Carrer d'Isidor Antillón	Perruqueria
	Tapisseria
	Climatització i gas
Carrer de la Semolera	Entitat: Federació Balear de Colombofília
	Papereria (en situació de traspàs)
	Empresa de serveis (hostesses)
Camí de Son Gotleu	Instal·lacions elèctriques
	Serigrafia
	Pastisseria
Carrer d'Onofre Jaume	Fruiteria

5.5. AVALUACIÓ

Aspectes de millora

- ♣ **La senyalització** Deteriorament de les marques vials per la manca d'adherència de la pintura al paviment. Aquest ràpid deteriorament ha fet replantejar el sistema escollit, de manera que tant Mobilitat com Infraestructures estudien alternatives més duradores per aplicar als nous camins escolars.

Proposta: Refer la senyalització de cara al nou curs escolar.

- ♣ **Espai enjardinat del carrer d'Isidoro Antillón.** Es valora positivament la resposta de Parcs i Jardins posant esment a la neteja però continuen les conductes incíviques per part dels que fa als propietaris de mascotes. Ni la campanya sol·licitada a EMAYA de sensibilització i informació de les ordenances municipals s'ha fet ni tampoc el centre escolar ha engegat cap línia de feina en aquest sentit.

Proposta: Engagar campanya de sensibilització propietaris de cans

- ♣ **Els establiments comercials** En general es tracta d'un itinerari amb escassa activitat comercial per la tipologia dels edificis de planta baixa i primer pis. L'activitat es concentra en el camí de Son Gotleu, i al carrer de la Semolera, just davant el Parc d'Orson Welles, si bé en aquest tram nombrosos establiments es troben tancats o en procés de traspàs. Cal assenyalar que en altres casos l'horari d'obertura comercial no coincideix amb les hores d'entrada i sortida, com ara el de les perruqueries i que s'han descartat com a possibles establiments col·laboradors bars i

tallers mecànics. Els bars es descarten per la dificultat per identificar la persona adulta de referència i, els tallers mecànics, per ser uns locals en els quals no concorren les condicions de seguretat idònies

Proposta: No es considera Can Capes un traçat idoni per llançar aquesta iniciativa com a experiència pilot

- ♣ **Participació de pares i mares.** Escassa presència de pares i mares a les convocatòries realitzades pel centre escolar abans de la posada en marxa del camí

Proposta: Repetir els tallers per a mares i pares a principi de curs tot coincidint amb les convocatòries grupals

- ♣ **Activitats educatives:** Tal com s'havia programat es fan les diferents activitats corresponent a la gimcana de la mobilitat sostenible, però l'entitat proveïdora no presenta les conclusions per canvi de personal referent, de manera que aquestes no es poden incorporar com a part del projecte. D'altra banda des del Col·legi La Milagrosa es valora que la gimcana té una durada excessiva

Proposta. A partir de la valoració feta s'ha redissenyat el contingut de l'activitat educativa i encarregat una nova proposta pel curs 2015/ 2016

6.BIBLIOGRAFIA

Observatori de Palma

Població per barris de Palma.

http://www.observatoripalma.org/imgdb/archivo_doc10113.pdf

http://www.observatoripalma.org/imgdb/archivo_doc10112.pdf

Possessions de Palma

http://www.possessionsdepalma.net/index.php?option=com_content&view=article&id=66%3Ason-canals&catid=4%3Aparroquia-de-sant-miquel&Itemid=15&showall=1